

СТАНОВИЩЕ

Относно конкурса за „доцент“ по научната специалност „Фуражно производство, ливадарство“, обявен в ДВ бр. 2 от 08.01. 2021 год. с кандидат гл. ас., д-р Татяна Иванова Божанска

От доц. д-р Георги Йорданов Георгиев, определен съгласно Заповед № РД 05-20/09.03.2021 год. на председателя на Селскостопанска академия – София за член на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата.

Татяна Иванова Божанска е родена на 24.04.1970 г. в гр. Радомир. През 1993 г. завършва Аграрен университет –гр. Пловдив и придобива ОКС „Магистър“ –специалност „Агроинженер-полевод“. В периода от април 2001 г. до март 2006 г. работи като агроном по полски култури и растителна защита, а от 10.2006 г. до 03.2013 г. като „Старши експерт-агроном“, Агроекология в ИПЖЗ – Троян. През 2017 г. защитава дисертация по специалността „Фуражно производство, ливадарство“ и получава образователната и научна степен „Доктор“. От 03.2013 до настоящия момент заема последователно длъжностите „Главен експерт – Агроном“, „Асистент“ (от 01.2014 г.) и „Гл. асистент“ (от 05.2018 г.), като едновременно е и отговорник за Аналитичната лаборатория и Учебния център в ИПЖЗ – Троян. В своята ежедневна работа тя съчетава комплекс от дейности: извежда полски опити с житно-бобови фуражни култури; извършва рецензионна (*Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*) и организационна дейност свързана с провеждане на учебни практики, семинари и конференции; изготвя изходни разтвори и анализ на фуражни проби, пресни и сухи плодове, месо и мляко; обработва резултати от качествени и количествени анализи.

Оценям високо факта, че през трудовия си стаж (над 25 г.) гл. ас., д-р Татяна Божанска е натрупала богат практически, експертен, методологичен и научно-организационен опит, което считам за изключително полезно в дейността на ИПЖЗ – Троян и за кариерното развитие на кандидата.

2. Изпълнение на законовите изисквания.

Съгласно чл.79 (1) на Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия до участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания, минималните национални изисквания и изискванията на същия правилник. Кандидата гл. ас., д-р Татяна Божанска е предоставила всички необходими справки, документи и доказателствен материал към тях. Комисията по чл. 108 (1) е констатирала съответствие на изискванията и изпълнение минималните наукометрични показатели от 642 точки (при изискуеми 400 точки) за академичната длъжност „доцент“.

3. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент“ гл. ас., д-р Татяна Иванова Божанска участва с общо 25 научни труда: 24 бр. научни публикации и 1 бр. - глава от колективна монография, групирани по следния начин:

Научни публикации публикувани в списания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 10 броя;

Статии публикувани в списания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 9 броя;

Статии публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове - 5 броя;

Публикувана глава от колективна монография - 1 брой;

Представен е и автореферат на Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, който не подлежи на анализ.

Не са представени научно-популярни статии и разработени технологии.

За изготвяне на становището подлежат на анализ 25 броя.

Личното участие на гл. ас., д-р Татяна Божанска в посочените 25 труда се илюстрира с факта, че 6 бр. са самостоятелни (24%), в 5 е първи (20%), в 10 втори (40%) и в останалите 4 е трети и следващ автор (16%).

Резултатите от научната си продукция гл. ас., д-р Татяна Божанска представя на национални и международни конференции и симпозиуми с 3 броя устни доклади и 4 броя постерни доклади.

4. Област на изследвания. Приноси, цитирания, проектно участие.

Анализа на публикациите, показва че изследванията на кандидата и получените резултати от тях са основно в областта на номенклатурната научна специалност "Фуражно производство, ливадарство". В резюмиран вид те са следните:

- Стопанска оценка на потомства елитни генотипове, отбор на семена от диви екотипове на избрани видове житни и бобови фуражни треви със селекционна стойност и определяне биоразнообразието и относителното участие на видове от род *Trifolium* в тревостои, типични по фитоценологична и фитотопологична характеристика в условията на Централна Северна България (4.2, 4.3, 4.5, 4.8, 4.9, 4.10, 7.5, 8.1, 8.3, 8.4);

- Изследване на влиянието на различни фактори (вид на тревостоя - естествен или изкуствен, торене, приложение на растежни регулатори) върху продуктивните прояви, ботаничния и морфологичен състав, смилаемостта, и хранителната стойност на фураж от бобови и житни ливадни култури (4.4, 4.7, 7.2, 7.3, 7.6, 7.7, 8.2);

- Борба с плевелите, степен на заплевеляване и продуктивност на самостоятелни тревостои от бобови фуражни култури (4.1);

- Проучване на продуктивността и съвместимостта на някои основни тревно-фуражни култури, включени в двукомпонентни житно-бобови тревни смеси и качеството на фуражната маса от тях (7.1, 7.4);

- Проучване на основният химичен състав и съдържанието на влакнинните компоненти на клетъчните стени в биомасата на многогодишни житно-бобови тревни смеси, и влиянието им върху смилаемостта и хранителната стойност на фуражната биомаса (7.1, 8.5);

- Изследване качеството на фуража от естествени тревостои (пасища) в условията на пролетно-летния сезон на Централна Стара планина (7.9, 11.1);

- Разработване на асортименти от захарно цвекло и облепиха за лечебни и хранителни цели (7.8) и др.

Приемам авторската справка за приносите. Формулирани са общо 35 приноса: 25 научно-теоретични, 5 научно-приложни и 5 с потвърдителен характер. Последните 10 могат да бъдат включени като елементи или звена при разработване на съвременни екологосъобразни технологии за отглеждане на тревно фуражни култури за района на Средна Стара планина при производство на фураж.

Като критерий за стойността и популярността на статиите и техния автор са цитиранията им у нас и в чужбина. Кандидата гл. ас., д-р Татяна Божанска представя общо 32 цитирания, като 16 от тях са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 2 бр. са цитирания в монографии и колективни токове с научно рецензиране и 14 бр. са цитиранията в нереферирани списания с научно рецензиране. Минималният брой от 50 точки са покрити предимно с цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

През периода 2016-2018 г. гл. ас., д-р Татяна Божанска участва в два международни проекта по договори за двустранно научно техническо сътрудничество между ИПЖЗ – Троян със Словакия и Китай, а в периода 2016-2020 г. участва в три национални проекта финансирани от ССА.

5. Забележки и препоръки.

Нямам съществени забележки. Имам следната препоръка към гл. ас., д-р Татяна Божанска: да положи усилия за популяризирането и внедряването на резултатите от изследванията си, чрез научно-популярни статии, брошури, технологии, наръчници, двустранни внедрителски договори и др.

6. Заключение.

Въз основа на направения анализ на научно-изследователската, научно-организационната, проектна и експертна дейност на кандидата считам, че гл. ас., д-р Татяна Иванова Божанска отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната дейност на гл. ас., д-р Татяна Иванова Божанска.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а НС по ЗФТК към ССА да избере гл. ас., д-р Татяна Иванова Божанска за „доцент“ по научната специалност „Фуражно производство, ливадарство“.

Дата: 02.04.2021 г.

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО

(доц., д-р Г. Георгиев)

Statement

Concerning the competition for "Associate professor" in the Scientific specialty „Fodder production, meadow production” announced in the State Gazette No.2 of 08.01.2021 with candidate Chief Assistant Tatyana Ivanova Bozhanska, PhD

From Assoc. Prof. Georgi Yordanov Georgiev, PhD Member of the Scientific Jury appointed pursuant to order No. RD05-20/09.03.2021 of the President of the Agricultural Academy - Sofia, Bulgaria

1. Brief introduction of the candidate.

Tatyana Ivanova Bozhanska was born on April 24, 1970 in Radomir town. In 1993 she graduated Agricultural University-Plovdiv and obtained Master's degree in Specialty of Agricultural Engineering - Field Crop Production. From April 2001 to March 2006 period she worked as an Agronomist in the Field crops and plant protection, and from October 2006 to March 2013 as a "Senior Expert-Agronomist"-Agroecology in Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture - Troyan. In 2017 she defended a dissertation and received the educational and scientific degree "Philosophy Doctor" in the Scientific specialty „Fodder production, meadow production”. Since 03.2013 to the present she holds successively positions "Chief Expert-Agronomist", "Assistant" (from 01.2014) and "Chief Assistant" (from 05.2018), and at the same time she is responsible for the Analytical Laboratory and the Training Center in Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture - Troyan.

She combines a set of activities in her daily work: she carry out field experiments with grasses and legumes; performs review (Journal of Mountain Agriculture on the Balkans) and organizational activities related to conducting training practices, seminars and conferences; prepares initial solutions and analysis of feed samples, fresh and dried fruits, meat and milk; processes the results of qualitative and quantitative analyzes.

I highly appreciate the fact that during his work experience (over 25 years) Chief Assistant Tatyana Bozhanska, PhD has accumulated a rich practical, expertise, methodological and scientific-organizational experience, which I consider extremely useful in the activities of Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture - Troyan and the career development of the candidate.

2. Fulfillment of legal requirements.

According to Art. 79 (1) of the Regulations for the Development of the Academic Staff at the Agricultural Academy, the applicants who meet the legal requirements, the minimum national requirements and the requirements of the same regulations are allowed to participate in the competition. The candidate Chief Assistant Tatyana Bozhanska, PhD has provided all the necessary references, documents and evidence to them. The Commission under art. 108 (1) has established compliance with the requirements and performance of 642 points of the minimum scientometric indicators (at the required 400 points) for the Academic position of "Associate Professor".

3. General description of the scientific production.

Chief Assistant Tatyana Ivanova Bozhanska, PhD participated in the competition for "Associate professor" with a total of 25 scientific papers: 24 issues - scientific publications and 1 issue - a chapter of a collective monograph, grouped as follows:

Scientific publications submitted in journals referenced and indexed in world-famous databases with scientific information - 10 issues;

Articles published in journals referenced and indexed in world-famous databases with scientific information - 9 issues;

Publications submitted in non-refereed peer-reviewed journals or in edited collective volumes - 5 issues;

Published chapter of a collective monograph - 1 issue;

An author's abstract of the PhD thesis is presented, which is not subject to analysis;

No popular science articles and developed technologies are presented.

For the preparation of this statement 25 publications are subject to analysis.

The personal participation of Chief Assistant Tatyana Bozhanska, PhD in these 25 works is illustrated by the fact that in 6 are independent (24%), 5 issues is first (20), in 10 issues is second (40%), and in the remaining 4 issues (16 %) - is third and next author.

Chief Assistant Tatyana Bozhanska, PhD presents the results of the scientific production at the national and international conferences and symposiums with 3 oral reports and 4 poster reports.

4. Research area. Contributions, Citations, Project participation.

Analysis of publications shows that studies of the applicant and the results of them are mainly in the field of scientific nomenclature specialty „Fodder production, meadow production“. In summary, they are the following:

-Economic evaluation of progeny elite genotypes, selection of seeds from wild ecotypes of selected species of grasses and legumes with selection value and determination of biodiversity and relative participation of species of the genus *Trifolium* in grasslands, typical phytocenological and phytotopological characteristics in the conditions of Central North Bulgaria (4.2, 4.3, 4.5, 4.8, 4.9, 4.10, 7.5, 8.1, 8.3, 8.4);

-Study of the influence of various factors (type of grassland - natural or artificial, fertilization, application of growth regulators) on the productive manifestations, botanical and morphological composition, digestibility, and nutritional value of fodder from legumes and grasses (4.4, 4.7, 7.2, 7.3, 7.6, 7.7, 8.2);

- Weed control, degree of weeding and productivity of pure stands of legumes (4.1);

- Study of the productivity and compatibility of some basic herbaceous forage crops included in two-component grass-legume mixtures and the quality of their feed mass (7.1, 7.4);

- Study of the basic chemical composition and content of the fiber components of the cell walls in the biomass of perennial grass-legume mixtures, and their influence on the digestibility and nutritional value of the feed biomass (7.1, 8.5);

- Study of the quality of fodder from natural grasslands (pastures) in the conditions of the spring-summer season of the Central Old Mountain (7.9, 11.1);

- Development of assortments of sugar beet and seaberry for medicinal and nutritional purposes (7.8), etc.

I accept the author's reference for the contributions. A total of 35 contributions were formulated: 25 scientific-theoretical, 5 scientific-applied and 5 confirmatory. The last 10 can be included as elements or units in the development of modern environmentally friendly technologies for growing grass forage crops for the region of Central Old Mountain in the production of fodder.

A criterion of the value and popularity of the articles and their author are her citations in our country and abroad. The applicant Chief Assistant Tatyana Bozhanska, PhD presents a total of 32

citations, 16 of which are in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information; 2 are cited in monographs and collective volumes with scientific review and 14 are citations in non-refereed peer-reviewed scientific journals. The minimum number of 50 points is covered mainly by citations in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases of scientific information.

During the period of 2016-2018, Chief Assistant Tatyana Bozhanska, PhD participates in two international projects under agreements for bilateral scientific and technical cooperation between Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture - Troyan with Slovakia and China, and in the period of 2016-2020 she participates in three national projects funded by the Agricultural Academy.

5. Remarks and recommendations.

I have no significant remarks. I have the following recommendation to Chief Assistant Tatyana Bozhanska, PhD: to make efforts for the popularization and implementation of the results of her research, through scientific-popular articles, brochures, technologies, manuals, bilateral implementation contracts, etc.

6. Conclusion.

Based on the analysis of the scientific, scientific-organizational, project and expertise activity of the candidate, I consider that Chief Assistant Tatyana Ivanova Bozhanska, PhD meets the requirements of Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, Regulations for Application of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Development of the Academic Staff of the Agricultural Academy.

All this gives me reason to evaluate **POSITIVELY** the overall activity of Chief Assistant Tatyana Ivanova Bozhanska, PhD.

I allow myself to suggest to the esteemed Scientific Jury also to vote positively, and the Scientific Council on "Cereals, Forage and Technical Crops" at the Agricultural Academy to elect Chief Assistant Tatyana Ivanova Bozhanska, PhD for "**Associate Professor**" in the scientific specialty „Fodder production, meadow production”.

Date April, 02, 2021.

Statement prepared by:
/Assoc. Prof. Georgi Georgiev, PhD/